Gummiverkstadsavtalet

I april 2017 – 31 mars 2020

Kollektivavtal

Parter

- Motorbranschens Arbetsgivareförbund (MAF)
- Svenska Transportarbetareförbundet

Avtalsområde

Gummiverkstäder

Giltighetstid

1 april 2017 -- 31 mars 2020

Innehållsförteckning

§1	Giltighetsområd	1
§ 2	Arbetets ledning och fördelning	1
§ 3	Anställningsform m m	1
§ 4	Ordinarie arbetstid	2
§ 5	Löner	4
§ 6	Ackordsarbete	5
§ 7	Övertidsersättning	6
§ 8	Avlöningens utbetalande	7
§ 9	Semester	8
§ 10	Sjukdom	11
§ 11	Ledighet i samband med barns födelse m m	11
§ 12	Arbetskläder	12
§ 13	Permission	12
§ 14	Arbete utom verkstaden	13
§ 15	Skadeansvar	14
§ 16	Uppsägning	15
§ 17	Turordning	16
§ 18	Lagen om anställningsskydd	16
§ 19	Förhandlingsordning	16
§ 20	Obligatoriska personalförsäkringar	17
§ 21	Avtalets giltighetstid	18
Bilag	a 1 – Regler för månadslön	19
Bilag	a 2 – Avtal angående utbildning och utveckling i företagen	22
Bilag	a 3 – Riktlinjer för arbetsmiljöarbetet i företagen	24
Bilag	a 4 - Arbetstidsavtal	28
Bilag	a 5 – Anlitande av bemanningsföretag	33
	gångsbestämmelser fr o m den avlöningsperiod som innehåller il 2017	35
	gångsbestämmelser fr o m den avlöningsperiod som innehåller il 2018	36
	gångsbestämmelser fr o m den avlöningsperiod som innehåller	37

§ 1 Giltighetsområde

Mom 1

Detta kollektivavtal gäller mellan Motorbranschens Arbetsgivareförbund och Svenska Transportarbetareförbundet för arbetstagare anställda vid gummiverkstäder tillhörande arbetsgivarförbundets gummisektion. Avtalet vinner genast tillämpning för i arbetsgivareförbundet nytillträdande företag och skall, så snart framställning därom göres, förhandlingar upptagas för fastställande av lönetariff, i händelse sådan icke redan är bestämd i avtalet

Mom 2

Finns hos nytt medlemsföretag för arbetsplats ännu bestående kollektivavtal, gäller detta avtal intill den dag, då det tidigast kan utlöpa, såvitt överenskommelse om kortare giltighetstid ej träffats.

§ 2 Arbetets ledning och fördelning

Föreningsrätt

Med iakttagande av lag och avtalets bestämmelser i övrigt äger arbetsgivaren rätt att leda och fördela arbetet, att fritt antaga eller avskeda arbetstagare och att begagna arbetstagare, oavsett om dessa är organiserade eller ej.

Föreningsrätten skall på ömse sidor lämnas okränkt.

Anser arbetstagare, att avskedandet ägt rum under omständigheter, som kan tolkas som angrepp på föreningsrätten, äger de att, innan andra åtgärder vidtages, genom sin organisation påkalla undersökning för vinnande av rättelse.

§ 3 Anställningsform m m

Mom 1 Provanställning

Under de första sex månaderna av anställningstiden kan arbetstagaren anställas på prov. Om arbetstagaren varit frånvarande under sammanlagt 30 dagar under provperioden kan provanställningen, efter överenskommelse med den anställde, förlängas med motsvarande tid. Om någondera parten önskar bryta anställningen före provperiodens slut eller ej vill att anställningen skall fortsätta efter provperiodens slut, skall part underrätta motpart härom 14 dagar dessförinnan.

Arbetsgivare som önskar förfara enligt ovan skall samtidigt med underrättelsen varsla den kollektivavtalsslutande lokala fackliga organisationen härom. Sådant varsel skall lämnas till den person på arbetsplatsen som av förbundet utsetts att vara facklig förtroendeman med uppgift att mottaga sådant varsel och om sådan

ännu ej utsetts till lokalavdelningen. I sådana fall har såväl arbetstagaren som den fackliga organisationen rätt till en överläggning. Sådan överläggning skall begäras omgående och komma till stånd under underrättelsetiden 14 dagar. För det fall överläggning begärs meddelas slutligt besked i samband med överläggningen. Om någon överläggning ej begärs eller överläggning ej kommer till stånd under underrättelsetiden skall underrättelsen betraktas som ett slutligt besked angående provanställningens upphörande.

Har besked ej lämnats senast vid provperiodens utgång om att provanställningen upphör vid provanställningens slut övergår provanställningen i tillsvidareanställning.

Mom 2 Anställning för viss tid

Arbetsgivare och arbetstagare kan träffa överenskommelse om anställning för viss tid när anställningen avser vikariat vid exempelvis arbetstagares sjukdom, militärtjänstgöring och semester. Avbryts vikariatsanställning som varar längre tid än en månad, skall en ömsesidig uppsägningstid om 14 dagar gälla.

Arbetsgivare och arbetstagare kan träffa överenskommelse om anställning för viss tid när behov av extra arbetskraft föreligger. Den lokala fackföreningen har möjlighet att begära förhandling om tillsvidareanställning, om arbetstagaren mera regelbundet anställs för viss tid.

Anställning för viss tid vid behov av extra arbetskraft får användas vid tillfälliga och kortsiktiga behov av arbetskraft. Arbetskraftsbehovet kan återkomma periodiskt. Denna anställningsform får inte användas för att täcka ett kontinuerligt arbetskraftsbehov.

Mom 3 Anställningsbevis

Arbetsgivaren skall i samband med att anställningsavtal träffas för arbetstagaren bekräfta den anställningsform som gäller. Detta skall ske genom skriftligt anställningsbevis som fastställts av avtalsparterna. Arbetsgivaren är skyldig att till den lokala fackliga organisationen insända kopia av upprättat anställningsbevis.

I anställningsbeviset skall anges om anställningen avser halvtidsarbete eller deltidsarbete.

§ 4 Ordinarie arbetstid

Mom 1

Den ordinarie arbetstiden skall utgöra i genomsnitt 40 timmar per helgfri vecka.

Arbetstiden kan förläggas måndag - torsdag 07.00 - 20.00 och fredag 07.00 – 17.00. Arbetsgivaren skall upprätta en skriftlig tjänstgöringslista, vilken skall

finnas tillgänglig på arbetsplatsen, så att den som berörs därav kan ta del av densamma. Tjänstgöringslistan skall avse minst fyra veckor och tillkännages minst fem dagar före dess ikraftträdande.

Lokal överenskommelse kan träffas om att arbetstiden skall förläggas inom andra ramar

Mom 2

Skiftarbete kan tillämpas för regummeringsarbeten samt reparationer i samband därmed samt i övrigt efter lokal överenskommelse.

Därest annan överenskommelse ej kan träffas, förläggs arbetstiden vid tvåskiftsarbeten inom ramen måndag - fredag kl. 05.00–23.30.

Protokollsanteckningar

- 1. Arbetsgivaren är skyldig att en månad före övergång till skift och en vecka före övergång till dagtid skriftligen varsla berörda arbetstagare.
- 2. Vid arbete i två skift utgår för tid, som faller utanför den ordinarie arbetstiden, ett tillägg av 30 %, beräknat på de i § 5 mom 1 angivna lönerna, omräknade till timlöner.
- 3. I de fall det ordinarie arbetstidsmåttet per vecka ej uppnås, är veckolönen garanterad. Vid ackordsarbete görs motsvarande utfyllnad med den aktuella genomsnittliga ackordsförtjänsten.
- 4. Såsom arbete i skift betraktas ej tillfälligt skiftarbete, dvs. sådant som pågår kortare tid än en vecka.
- 5. För övertidsarbete på skift utgår enbart övertidsersättning.
- 6. Vid traditionellt intermittent 2-skiftsarbete om 40 tim/vecka äger arbetare för varje full skiftvecka tillgodoräkna sig två timmars kompensations-ledighet.

Mom 3

Midsommar- jul- och nyårsafton är fridagar.

Mom 4

Med arbete på halvtid förstås halvt heltidsarbete.

Mom 5

Arbetsgivare och arbetstagare kan träffa överenskommelse om annan deltidsanställning än halvtidsanställning, varvid lön skall utgå i proportion till

arbetstidens längd. Sådan överenskommelse skall anges på anställningsbeviset. Därvid skall särskilt anges arbetstidens längd per vecka.

§ 5 Löner

Mom 1

Fullgoda tillsvidare- eller provanställda arbetare erhåller med nedan nämnda undantag veckolöner med minst följande belopp för full arbetsvecka enligt § 4.

Tabell över löner fr o m den avlöningsperiod som innehåller den 1 april 2017

	Yrkesgrupp	Kronor/månad	Kronor/vecka	Kronor/timme
a)	6 år i yrket	26 343 kr	6 021 kr	150,53 kr
b)	4 år i yrket	25 777 kr	5 892 kr	147,30 kr
c)	3 år i yrket	25 564 kr	5 843 kr	146,08 kr
d)	2 år i yrket	25 362 kr	5 797 kr	144,93 kr
e)	1 år i yrket	25 164 kr	5 752 kr	143,79 kr
f)	fyllt 18 år	23 739 kr	5 426 kr	135,65 kr
g)	fyllt 17 år	17 964 kr	4 106 kr	102,65 kr

Tabell över löner fr o m den avlöningsperiod som innehåller den 1 april 2018

	and the state of t				
	Yrkesgrupp	Kronor/månad	Kronor/vecka	Kronor/timme	
a)	6 år i yrket	26 875 kr	6 143 kr	153,57 kr	
b)	4 år i yrket	26 293 kr	6 010 kr	150,24 kr	
c)	3 år i yrket	26 076 kr	5 960 kr	149,00 kr	
d)	2 år i yrket	25 869 kr	5 913 kr	147,82 kr	
e)	1 år i yrket	25 667 kr	5 867 kr	146,67 kr	
f)	fyllt 18 år	24 214 kr	5 535 kr	138,36 kr	
g)	fyllt 17 år	18 323 kr	4 188 kr	104,70 kr	

Tabell över löner fr o m den avlöningsperiod som innehåller den 1 april 2019

	Yrkesgrupp	Kronor/månad	Kronor/vecka	Kronor/timme
a)	6 år i yrket	27 498 kr	6 285 kr	157,13 kr
b)	4 år i yrket	26 897 kr	6 148 kr	153,70 kr
c)	3 år i yrket	26 675 kr	6 097 kr	152,43 kr
d)	2 år i yrket	26 464 kr	6 049 kr	151,22 kr
e)	1 år i yrket	26 257 kr	6 002 kr	150,04 kr
f)	fyllt 18 år	24 771 kr	5 662 kr	141,55 kr
g)	fyllt 17 år	18 745 kr	4 285 kr	107,11 kr

Deltidsanställda eller visstidsanställd personal betalas med ovanstående timlöner.

I de fall månadslöner tillämpas gäller de regler som framgår av bilaga nr 1.

Mom 2

Bestämmelserna om löner gäller icke arbetstagare under 17 år, för vilka lönen bestäms genom fri överenskommelse mellan arbetsgivaren och vederbörande arbetstagare.

Mom 3

För arbetstagare vars avlöning beräknas per vecka eller längre tidsenhet göres ej avdrag för den minskning av arbetstiden som uppkommer genom att arbete ej utförs på helgdagar eller avtalsfästa fridagar enligt § 4 mom 3. Avdrag görs dock för dag då arbetstagare är sjuk, tjänstledig eller dylikt.

Mom 4

Arbetstagare som har halvtidsarbete skall avlönas med halva veckolönen för heltidsanställd. Halvtidsanställd arbetstagare som arbetar utöver halv arbetstid avlönas för överskjutande del med timlön.

Mom 5

En arbetare skall kunna i sin anställning öka sin inkomst till följd av ökad erfarenhet, ökade krav i befattningen, ökat ansvar, förbättrade yrkeskunskaper och övriga kvalifikationer samt lång anställning i företaget.

§ 6 Ackordsarbete

Mom 1

Ackordsarbete bör användas i alla sådana fall där detsamma är möjligt att genomföra.

Ackord, som av endera parten påvisas vara felaktiga, kan under avtalstiden ändras.

Därest enighet ej uppnås om ackordsarbete, må endera parten påkalla huvudorganisationernas medverkan.

Mom 2

Överenskommelse om ackordspris träffas genom fri förhandling i varje särskilt fall mellan arbetsgivaren eller dennes representant och den eller de arbetstagare åt vilka ackordet erbjudits.

Överenskommelse därom skall träffas före arbetets påbörjande. I undantagsfall, då på grund av arbetets beskaffenhet dylik överenskommelse icke kan på förhand träffas, må ackordspris fastställas först viss tid efter arbetets påbörjande.

Mom 3

Om införande av nya maskinella anordningar, nya arbetsmetoder eller andra orsaker utövar inverkan på fastställda ackordspris, skall de priser som därav berörs efter uppsägning upphöra att gälla. Arbetet utförs mot tidlön till dess ny ackorduppgörelse eller annan överenskommelse träffats.

Mom 4

Påkallad förhandling skall påbörjas senast inom en månad, såvida parterna ej enas om annat.

Mom 5

Ackordsbetalning utgår ej för felaktigt utfört arbete.

Mom 6

Tillämpas ackord eller annan prestationslön, garanteras en sammanlagd förtjänst under avlöningsperioden enligt § 5 mom 1.

Protokollsanteckning

Arbetstagare äger påkalla medverkan i ackordsförhandlingar av lokal facklig ombudsman.

§ 7 Övertidsersättning

Mom 1

Då arbetsgivaren så fordrar är arbetstagaren, i den utsträckning som enligt gällande lag kan medges, skyldig att utföra arbete jämväl på annan tid än den ordinarie arbetstiden. För sådant arbete, vilket betraktas som övertidsarbete, utges ersättning med avtalsenlig timlön enligt § 5 mom 1 jämte ett tillägg med följande procentsatser på de i § 5 mom 1 angivna lönerna, omräknade till timlöner:

- a) För de två första timmarna utöver den ordinarie arbetstiden 50 %
- b) För annan tid måndag fredag 75 %
- c) För lör-, sön- och helgdagar 100 %

Anmärkning

För deltidsanställd räknas som övertid, berättigande till övertidstillägg, arbete först utöver 40 timmar.

Kompensationsledighet vid övertid

Övertidsarbete kompenseras antingen i pengar enligt ovan (övertidstillägg) eller – om medarbetaren så önskar och arbetsgivaren efter överenskommelse med

medarbetaren finner att så kan ske utan olägenhet för verksamheten vid företaget – i form av ledig tid (kompensationsledighet). Vid överenskommelse mellan arbetsgivaren och medarbetaren bör även, så långt det är möjligt, beaktas medarbetarens önskemål om när kompensationsledigheten skall utläggas.

Kompensationsledighet för övertidsarbete, som avses under a) och b), utges med 1 ½ timme och för övertidsarbete, som avses under c), med 2 timmar för varje övertidstimme

Vid uttag av kompensationsledighet skall motsvarande tid återföras som tillgänglig övertid.

Mom 2

Lördagar räknas från kl. 00.00 på lördagen. Sön- och helgdagar räknas från kl. 18.00 dagen före till kl. 06.00 dagen efter sådan dag.

Mom 3

Vid beräkning av övertidsarbete medräknas ej den till måltidsraster använda tiden och ej heller den från den dagliga arbetstiden försummade, såvitt inte försummelsen skett utan arbetstagarnas förvållande och anmälan därom blivit avgiven.

Mom 4

Därest så ske kan, bör meddelande om övertidsarbete lämnas i god tid, om möjligt före sista måltidsrasten. Befrielse från övertidsarbete bör ej förvägras, då bärande skäl härför föreligger och framställningen om sådan befrielse görs i samband med tillsägelse om övertiden.

Mom 5

Arbetare som inkallas till tjänstgöring under arbetsfritt dygn erhåller övertidsersättning för minst 2 timmar det dygnet.

§ 8 Avlöningens utbetalande

Avlöningsperioden omfattar två kalenderveckor. Avlöningen utbetalas omedelbart efter den ordinarie arbetstidens slut varannan helgfri torsdag i andra veckan efter avlöningsperiodens brytande. Infaller helgdag på torsdag eller fredag, utbetalas avlöningen på tisdag respektive onsdag.

Protokollsanteckningar

1. Det står de lokala parterna fritt att överenskomma om avlöningens utbetalande genom exempelvis giro, bank eller check och även införa längre avlöningsperiod än 14 dagar.

2. Arbetsgivaren är skyldig att föra avlöningslistor. Alla avtalsenliga ersättningar skall där särskiljas, i den mån det icke av arbetstidskort eller tidrapporter framgår hur avlöningen beräknats. Arbetstagaren skall kvittera avlöningen där avlöningen icke utbetalas genom bank, post eller på annat betryggande sätt.

§ 9 Semester

Mom 1

Semester utgår enligt lag, dock med iakttagande av vad som sägs i mom 2–10 nedan

Mom 2

Angående förläggning av sådan semesterledighet som avses i 12 § semesterlagen (huvudsemester) för Svenska Transportarbetareförbundets medlemmar skall vad som i lagen om medbestämmande i arbetslivet föreskrives om arbetsgivares förhandlingsskyldighet beträffande viktigare förändring av arbetstagares arbetseller anställningsförhållanden äga motsvarande tillämpning.

Förhandlingsskyldigheten skall i sådan fråga fullgöras gentemot den på arbetsplatsen som av förbundet utsetts att vara förtroendeman med uppgift att handlägga semesterförläggningsfrågor. Förtroendemannen får sådan ställning så snart arbetsgivaren erhållit meddelande härom och behåller denna ställning till dess annat meddelats. Finns förtroendeman utsedd på viss arbetsplats enligt förhandlingsordning eller eljest skall denne vara sådan förtroendeman som ovan sagts utan att särskilt meddelande därom behöver lämnas.

Mom 3

Vid skifttjänstgöring enligt arbetstidsschema utan semesteruppehåll (driftsuppehåll) kan på grund av arbetstidsschemats konstruktion under semestern infallande skift respektive friskift variera mellan arbetstagarna. Med hänsyn härtill skall den för vederbörande gällande semesterledigheten uttryckas i skift i stället för semesterdagar. Omräkningen till skift skall ske under hänsynstagande till den för vederbörande gällande genomsnittliga veckoarbetstiden och det genomsnittliga antalet timmar per skift med iakttagande av att antalet semesterveckor enligt lagen är fem. För beräkningen tillämpas följande formel:

antal semesterdagar x ord genomsnittlig veckoarbetstid 5

genomsnittlig skiftlängt (tim/dag)

Vid brutet skiftantal skall utjämning ske till närmast högre hela tal.

Exempel:

1. Vid skifttjänstgöring med 36 tim arbetstid per helgfri vecka.

Genomsnittlig arbetstid per skift 8 tim.

Antalet arbetsskift motsvarande 25 semesterdagar blir då följande:

 $25/5/8 \times 36 = 22,50$ vilket uppräknas till 23 arbetsskift.

2. Vid skifttjänstgöring med 38 tim arbetstid per helgfri vecka.

Genomsnittlig arbetstid per skift 11 timmar.

Antalet arbetsskift motsvarande 25 semesterdagar blir då följande:

 $25/5/11 \times 38 = 17,27$ vilket uppräknas till 18 arbetsskift.

Som dygnsgräns vid skifttjänstgöring i samband med semesterledighet skall gälla den tidpunkt då eftermiddagsskiftet slutar, vid vilken tidpunkt även nattskiftet i semesterhänseende skall anses börja. I de fall enbart nattskift förekommer skall som dygnsgräns gälla den tidpunkt då nattskiftet börjar.

Mom 4

Arbetstagare, som under ett semesterår vill utnyttja möjligheten att spara semesterdagar enligt 18 § semesterlagen, skall meddela detta till arbetsgivaren i samband med att förläggningen av årets huvudsemester bestäms, dock senast den 1 april samma år.

Om inte annat överenskommes, skall arbetstagare, som vill ta i anspråk sparade semesterdagar i samband med årets huvudsemester, underrätta arbetsgivaren härom, senast då förläggningen av årets huvudsemester bestäms. Vill arbetstagaren i andra fall ta ut sådana dagar skall underrättelse lämnas senast tre månader innan ledigheten tar sin början.

Sparade semesterdagar skall tas ut i den tidsföljd som de sparats.

Mom 5

Vid visstidsanställningar om högst tre månader ska semesterledighet inte läggas ut, såvida inte detta klart överenskommits. Istället betalas semesterersättning.

Mom 6

1. Semesterlön utgör 13 % av arbetstagarens under intjänandeåret förfallna lön i anställningen, i förekommande fall ökad med belopp enligt mom 7 nedan. I lönesumman skall ingå all ersättning under intjänandeåret med följande undantag:

- annan semesterlön än sådan som avser sparad semester,
- permitteringslön med anledning av driftsuppehåll för samtidig semester,
- sjuklön.

Anmärkning

I lönesumman ingår inte traktamenten, ersättning för särskilda kostnader eller andra ersättningar som inte har karaktären av lön.

2. Semesterlönen per dag skall för heltidsarbetande arbetare lägst uppgå till följande belopp:

Under semesteråret	vuxen	minderårig
1 april 2017 - 31 mars 2018	1 328 kr	959 kr
1 april 2018 - 31 mars 2019	1 354 kr	978 kr
1 april 2019 - 31 mars 2020	1 385 kr	1 000 kr

För deltidsarbetande nedräknas beloppet i proportion till arbetstiden.

- 3. I samband med semesterledighet göres för arbetstagare avlönad med vecko- eller månadslön tjänstledighetsavdrag på lönen enligt gällande principer. Avser semesterledigheten betald semester utbetalas samtidigt den på semesterledigheten belöpande semesterlönen.
- 4. Semesterlön för sådan arbetstagare som avlönas med tidlön för kortare tid än vecka utbetalas som ett engångsbelopp vid det sista ordinarie lönetillfället i maj månad under semesteråret, oavsett när motsvarande semesterledighet erhålles.
- 5. Företag som tillämpar kontant löneutbetalning utbetalar den på semesterperioden belöpande semesterlönen vid avlöningstillfället före semestern.
- 6. Överenskommelse om andra former för beräkning och utbetalning av semesterlön och semesterersättning kan träffas mellan arbetsgivare och Svenska Transportarbetareförbundet.

Mom 7

För varje timme under intjänandeåret, som arbetstagaren varit frånvarande från arbetet utan lön och som enligt 17 § semesterlagen är semesterlönegrundande tid, skall till den lönesumma som utgör underlag för beräkning av semesterlön enligt 6 mom ovan, läggas ett belopp beräknat enligt följande formel:

lön under intjänandeåret	
antalet arbetade tim under intjänandeåret	

Mom 8

- 1. Arbetstagaren skall erhålla samma semesterlön för sparad semesterdag som för övriga semesterdagar under det semesterår då de sparade dagarna tas ut
- 2. Arbetstagaren kan dock ha haft en annan sysselsättningsgrad i semesterlagens mening under det eller de intjänandeår, då rätt till semesterlön för de sparade semesterdagarna förvärvades, än under det intjänandeår som föregår det semesterår då de sparade dagarna tas ut. Kan arbetsgivaren eller arbetstagaren visa att så är fallet, skall semesterlönen för de sparade dagarna i stället beräknas i proportion till arbetad tid under det eller de intjänandeår som de sparade dagarna hänför sig till.

Föregående stycke skall endast tillämpas såvida skillnaden i sysselsättningsgrad i förhållande till ordinarie arbetstid uppgår till minst 25 %. Med sysselsättningsgrad avses den procentuella del av ordinarie arbetstid, som avtalats mellan arbetsgivaren och arbetstagaren.

Mom 9

Semesterersättning bestäms enligt grunderna för beräkning av semesterlön i mom 6, 7 och 8 och skall betalas ut utan oskäligt dröjsmål och senast en månad efter anställningens upphörande. Möter hinder mot att beräkna semesterersättningen inom en månad efter anställningens upphörande skall den betalas ut inom en vecka efter det hindret upphörde.

Mom 10

Kollektivavtalets semesterbestämmelser utgör inte hinder för lokala överenskommelser i form av kollektivavtal eller avtal mellan arbetsgivare och arbetstagare i frågor som inte särskilt reglerats i semesterbestämmelserna och då semesterlagen medger sådana lokala överenskommelser.

§ 10 Sjukdom

Rätt till sjuklön följer enligt lag.

§ 11 Ledighet i samband med barns födelse m m

Mom 1

Anställd som enligt reglerna i föräldraledighetslagen (1995:584) har rätt att avhålla sig från arbete i samband med barns födelse, skall om denne önskar sådan ledighet, underrätta arbetsgivaren därom i god tid och senast två månader i förväg samt ange vilken tidsperiod ledigheten avser.

Vad sålunda sagts gäller även arbetstagare, som enligt nyssnämnda lag äger rätt till ledighet i samband med att arbetstagaren i sitt hem mottager barn såsom fosterbarn eller adoptivbarn.

§ 12 Arbetskläder

Arbetstagare erhåller överdragskläder och arbetshandskar i mån av behov och av tillfredsställande beskaffenhet.

Arbetsgivaren tillhandahåller ett par skyddsskor, vilka vid behov skall utbytas.

Persedlarna skall av arbetstagaren väl vårdas och förblir arbetsgivarens egendom samt skall, då anställningen upphör, återlämnas till arbetsgivaren.

För arbete utomhus vid otjänlig väderlek skall finnas tillgängligt regnplagg respektive vinterplagg av ändamålsenlig beskaffenhet.

Tvätt och lagning av överdragskläder ombesörjs och bekostas av arbetsgivaren.

§ 13 Permission

Med permission förstås kort ledighet med bibehållen lön under högst en dag. Vid nära anhörigs begravning kan permissionen dock också omfatta nödvändiga (högst två) resdagar.

Permission beviljas i följande fall:

- eget bröllop,
- egen 50-årsdag,
- förstagångsbesök hos läkare och tandläkare vid akut sjukdom eller olycksfall,
- besök vid sjukvårdsinrättning efter remiss av företagsläkare eller om sådan ej finnes annan av arbetsgivaren godkänd läkare. Detsamma gäller även högst tre återbesök,
- nära anhörigs frånfälle,
- nära anhörigs begravning,
- plötsligt svårt sjukdomsfall hos hemmaboende nära anhörig. Som nära anhörig räknas make, maka, barn, barnbarn, syskon, föräldrar, svärföräldrar, mor- och farföräldrar.

Anhållan om permission skall göras i så god tid som möjligt. Orsaken till permissionen skall på förhand eller, om så inte kan ske, i efterhand styrkas om arbetsgivaren så begär.

Anmärkning

Med bibehållen lön avses att avdrag på utgående lön (veckolön/timlön jämte premielön/premiekompensation) ej göres.

Protokollsanteckning

Med make, maka likställs ogifta som stadigvarande sammanbor under äktenskapsliknande förhållande på samma mantalsskrivningsadress.

§ 14 Arbete utom verkstaden

Mom 1

Vid tjänsteresa med övernattning utanför den vanliga verksamhetsorten utgår traktamente med 220 kr för hel dag. Som hel dag räknas avresedag om resan påbörjades före kl. 12.00 och hemresedag om resan avslutas efter kl. 19.00. I övrigt utgår halvt traktamente om 110 kr.

Anmärkning

Med den vanliga verksamhetsorten förstås ett område inom ett avstånd av 50 km färdvägen från såväl ordinarie tjänsteställe som bostaden.

Om arbetsgivaren direkt eller indirekt svarar för kostnader för måltider görs avdrag från traktamentsbeloppen med verkliga kostnader, dock högt med nedanstående belopp:

	Traktamentsbelopp från vilket avdrag skall göras	
	220 kr 110 l	
Frukost	44 kr	22 kr
Lunch eller middag	77 kr	39 kr
Lunch och middag	154 kr	77 kr

Anmärkning

Parterna är överens om att beloppen ska följa Skatteverkets schablonbelopp.

Vid tjänsteresa som berättigar till helt respektive halvt traktamente betalas, om annan överenskommelse inte träffas lokalt, ett resetillägg om 130 kr respektive 65 kr per dag.

Om arbetsgivaren direkt eller indirekt svarar för kostnader för måltider görs avdrag från resetilläggsbeloppen med verkliga kostnader, dock högst med nedanstående belopp:

	Resetilläggsbelopp från vilket avdrag skall göras	
	130 kr 65	
Frukost	26 kr	13 kr
Lunch eller middag	52 kr	26 kr
Lunch och middag	104 kr	52 kr

Mom 2

Vid arbete utanför den vanliga verksamhetsorten, som medför övernattning, utges ersättning för verifierade logikostnader. Kan logikostnader inte verifieras, utges ersättning med 110 kr per natt.

Anmärkning

Parterna är överens om att beloppen ska följa Skatteverkets schablonbelopp.

Mom 3

Vid tjänsteresa som ej medför övernattning och frukost eller middag ej kan intagas vare sig i hemmet eller på ordinarie matställe betalas, om annan överenskommelse inte träffas lokalt, ett resetillägg om 42 kr vid bortovaro 4 - 10 timmar och 105 kr vid bortovaro mer än 10 timmar. Tillägget betalas icke när arbetsgivaren bekostat arbetstagaren mat av tillfredsställande beskaffenhet.

Mom 4

Vid beordrat arbete utom verkstaden bekostar arbetsgivaren i förekommande fall resebiljett. Särskild överenskommelse kan träffas om resa med egen bil varvid ersättning betalas med 1,79 kr/km.

Restid ersätts med lön såsom för ordinarie arbetstid, dock högst för 12 timmar per kalenderdygn.

§ 15 Skadeansvar

För skador som förorsakas av den anställde gäller skadeståndslagen.

§ 16 Uppsägning

Mom 1

Med undantag av vad som sägs angående kortare uppsägningstid i § 3 Anställningsform m m gäller den uppsägningstid som stadgas i lagen om anställnings-skydd. Även beträffande formkraven vid uppsägning gäller vad som stadgas i lagen om anställningsskydd.

Uppsägningstid räknas fr o m dagen efter den dag då uppsägning skett.

Om en anställd har gjort sig skyldig till allvarlig förseelse i tjänsten kan arbetsgivaren tilldela honom skriftlig varning. Sådan åtgärd skall omgående delges den lokala fackföreningen.

Fackföreningen har möjlighet att inom tre veckor från delfåendet göra invändning mot åtgärden.

Om anställd gjort sig skyldig till förseelse/misskötsel som kan föranleda uppsägning eller avskedande skall arbetsgivaren överväga att använda disciplinpåföljd i form av suspension i stället för uppsägning eller avsked.

Om arbetstagarparten har påkallat förhandling och yrkat att arbetsgivaren skall tillgripa disciplinpåföljd i stället för uppsägning eller uppsägning i stället för avsked får arbetsgivaren inte låta åtgärden gå i verkställighet förrän parterna förhandlat lokalt och/eller centralt.

Om överenskommelse om suspension träffas skall den anställde godkänna åtgärden. Under suspensionstiden har arbetsgivaren inga ekonomiska förpliktelser gentemot den anställde.

Mom 2

Om arbetstagare slutar sin anställning utan att iakttaga bestämd uppsägningstid, är arbetsgivaren berättigad att från innestående lön och semesterersättning avdra ett belopp motsvarande grundlönen (tarifflönen) per dag gånger det antal dagar av uppsägningstiden arbetstagare ej har tjänstgjort.

Arbetstagare äger vid anställnings upphörande erhålla intyg, angivande tjänstgöringens art och omfattning.

Protokollsanteckning

Då arbetstagare uppsäger sin anställning eller permitteras eller uppsäges från anställningen, lämnar arbetsgivaren på begäran arbetsgivarintyg avsett för arbetslöshetskassan.

§ 17 Turordning

Överenskommelse får träffas mellan arbetsgivaren och lokal facklig organisation om avvikelse från bestämmelserna om turordning vid uppsägning och permittering respektive företrädesrätt till ny anställning. Hänsyn skall härvid kunna tas till bl a yrkeskvalifikationer.

Begreppet driftsenhet skall, såvida ej annat överenskommes, avse företagets samtliga arbetsplatser på orten ifråga.

Omfattar driftsenheten flera avtalsområden med Svenska Transportarbetareförbundet som part, kan lokal överenskommelse träffas om att turordningen skall avse samtliga dessa avtalsområden inom driftsenheten.

§ 18 Lagen om anställningsskydd

Utöver vad som avtalats gäller vad som stadgas i lagen (1982:80) om anställningsskydd.

§ 19 Förhandlingsordning

Mom 1

På därom i förväg gjord framställning från Svenska Transportarbetareförbundet är arbetsgivaren skyldig, att då anledning därtill föreligger, förete avlöningslistor, arbetstidskort, arbetstidsschema samt andra handlingar, som organisationen behöver för att tillvarata arbetstagarnas gemensamma intressen i förhållandet till arbetsgivaren.

Mom 2

Tvister angående tolkningen eller tillämpningen av detta avtal, vilka under avtalstiden uppstår mellan arbetsgivare och arbetstagare och om vilkas lösning dessa icke kan enas, hänskjutes till parternas organisationer. Sådana tvister skall upptagas till behandling senast tre veckor efter det sådant av den ena sidans organisation skriftligen påyrkats hos den andra sidans organisation, såvida parterna ej enats om uppskov.

Mom 3

Uppstår tvist av annan anledning, får sådan tvist icke omedelbart föranleda något som helst störande ingrepp i arbetets gång vare sig genom strejk, blockad, lockout eller dylikt, utan skall därom förhandlas först mellan de tvistande själva och därefter, om dessa ej kan komma till enighet, mellan organisationerna i den ordning ovan under mom 2 stadgas.

Mom 4

Krav enligt detta avtal skall, för att kunna göras gällande, skriftligen framställas för den anställde hos motparten eller dennes organisation inom 4 månader.

Mom 5

Om part vill anhängiggöra talan hos arbetsdomstolen, skall detta ske inom tre månader efter det organisationsförhandlingar i ärendet förklarats strandade.

Protokoll över formellt förd förhandling skall snarast möjligt upprättas och senast inom en månad från förhandlingsdagen överlämnas för justering.

Mom 6

Enligt lag tillåten stridsåtgärd må ej företagas, med mindre den blivit i behörig ordning beslutad eller medgiven av vederbörande huvudorganisation.

§ 20 Obligatoriska personalförsäkringar

Mom 1

- Tjänstegrupplivförsäkring, TGL
- Omställningsförsäkring, AGB och omställningsstöd
- Avtalsgruppsjukförsäkring, AGS
- Avtalspension SAF-LO
- Försäkring om föräldrapenningtillägg, FPT
- Trygghetsförsäkring vid arbetsskada, TFA

Anmärkning

Ovannämnda försäkringar tecknas via Fora AB, 101 56 STOCKHOLM, Telefon: 08-787 40 10, www.fora.se

Protokollsanteckning

Skyldighet att teckna och vidmakthålla AFA-försäkringarna föreligger även för tid under kollektivavtalets giltighet då företagaren ej har arbetstagare anställd.

Mom 2

Överenskommelse om transportfackens yrkesnämnd och transportfackens arbetsmiljönämnd ävensom överenskommelse om avgiftsuttag i anslutning härtill gäller på avtalsområdet.

§ 21 Avtalets giltighetstid

Denna uppgörelse gäller för tiden till och med den 31 mars 2020 och därefter år efter år såvida inte begäran om förhandling sker skriftligen minst två månader före den 31 mars 2020. Om begäran om förhandling framställs före detta datum gäller uppgörelsen för tid efter den 31 mars 2020 med sju dagars ömsesidig uppsägningstid.

Stockholm den 29 juni 2017

Motorbranschens Arbetsgivareförbund *Ari Kirvesniemi*

Svenska Transportarbetareförbundet Tommy Wreeth

Bilaga 1 - Regler för månadslön

Regler för månadslön

För månadslön gäller följande kompletterande regler. Paragrafhänvisningarna hänför sig till Gummiverkstadsavtalet.

1. Månadslönens beräkning

Månadslönen avvägs med utgångspunkt från arbetets art samt arbetarens duglighet och prestation. Månadslöner ska lägst uppgå till beloppen i § 5 löner.

2. Lön per dag och timme

Lön per dag utgör:	Lön per timme utgör:
månadslönen x 12	<u>Månadslönen</u>
365	175

Vid annan arbetstid än 40 timmar per vecka i genomsnitt per kalenderår anpassas talet 175 i proportion härtill.

3. Lön för del av löneperiod

Om en arbetare börjar eller slutar sin anställning under löpande kalendermånad utgår – förutom eventuell premielönedel – lön per timme om anställningen omfattar högst fem arbetsdagar av månaden och i andra fall lön per dag för varje kalenderdag som anställningen omfattar.

4. Löneberäkning vid sjukfrånvaro

Rätt till sjuklön följer enligt lag. I övrigt gäller följande beträffande löneberäkning vid sjukdom.

Sjuklön utges t o m 14:e kalenderdagen i sjukperioden. Vid fortsatt sjukfrånvaro görs sjukavdrag.

a) Sjuklön

Den sjuklön som arbetsgivaren skall utge till arbetaren beräknas genom att avdrag görs från lönen enligt följande:

För varje timme arbetaren är frånvarande på grund av sjukdom görs sjukavdrag med

Anmärkning

Vid annan ordinarie arbetstid än 40 timmar i veckan ersätts talet 40 med genomsnittlig arbetstid helgfri vecka.

b) Sjukavdrag fr o m 15:e kalenderdagen

För varje kalenderdag frånvaro omfattar görs sjukavdrag med:

Vid frånvaro hel kalendermånad görs avdrag med hela månadslönen.

5. Tillfällig vård av barn

Vid ledighet med tillfällig föräldrapenning görs avdrag för varje frånvarotimme med:

Anmärkning

Vid annan ordinarie arbetstid än 40 timmar i veckan ersätts talet 40 med genomsnittlig arbetstid helgfri vecka. Vid frånvaro hel kalendermånad görs avdrag med arbetarens hela månadslön.

6. Löneberäkning vid annan frånvaro

Vid frånvaro del av dag eller hel dag för period om högst fem arbetsdagar görs avdrag med lön per timme för varje frånvarotimme.

Vid längre frånvaro än fem arbetsdagar görs avdrag med lön per dag för varje kalenderdag som frånvaro omfattar. Arbetsfria dagar som inleder eller avslutar en frånvaroperiod räknas ej som frånvarodagar.

Vid frånvaro hel kalendermånad görs, oberoende av om frånvaron inleds eller avslutas på arbetsfri dag, avdrag med hela månadslönen.

7. Övertidsarbete

För arbetad tid utöver arbetstidsmåttet per dag utgår lön per timme. Övertidstillägg utgår enligt § 7 mom 1.

8. Semester

Semesterlön för betald semester motsvarar utgående månadslön jämte semestertillägg för varje semesterdag enligt följande.

- a) 0.8 % av arbetarens månadslön
- b) Semesterlön på rörlig lön utgör 13 % på de aktuella beloppen under intjänandeåret dividerat med antalet betalda semesterdagar.

Om semesterlönen per dag understiger det belopp som gäller för respektive semesterår enligt § 9 semester, ges en extra semesterutfyllnad per dag för att lägsta semesterlön per dag skall uppnås.

Kontroll av om semesterutfyllnad skall utgå görs på följande sätt. Först beräknas semesterlönen per dag enligt följande:

Månadslönen x 4,6 % + semestertillägget (a+b) per dag enligt ovan. Talet jämförs med lägsta semesterlön per dag för resp semesterår enligt § 10 semester.

Har arbetaren under intjänandeåret helt eller delvis haft kortare arbetstid ändras beloppen i proportion till arbetstiden.

Semestertillägg enligt ovan betalas i anslutning till semestern.

Semesterersättning beräknas som 4,6 % av utgående månadslön per outtagen betald semesterdag jämte semestertillägg enligt ovan.

Semesterlön och semesterersättning beräknas på samma sätt för sparade semesterdagar som för betalda semesterdagar i övrigt.

För varje uttagen obetald semesterdag görs avdrag med 4,6 % av arbetarens aktuella månadslön.

9. Permission

Vid tillämpning av § 13 görs ej löneavdrag.

10. Löneutbetalning

Löneutbetalning sker en gång per månad. Löneutbetalning skall ske senast den 25:e i månaden. Infaller den 25:e på lör-, sön-, helg- eller fridag enligt avtalet utbetalas lönen vardagen före. Premielönedelar och andra rörliga lönedelar samt löneavdrag regleras vid avlöningstillfället närmast efter månadens utgång.

Bilaga 2 – Avtal angående utbildning och utveckling i företagen

Det ställs idag höga krav på medarbetarna i branschens företag. Utvecklingen inom branschen har gjort att kraven på kompetens vid anställningens ingående blir allt högre. Detta skapar möjligheter för medarbetarna att utvecklas inom företaget. En fortlöpande kompetensutveckling är nödvändig i ett modernt gummiverkstadsföretag för att bl a stärka individen, höja statusen, öka konkurrenskraften och behålla personalen.

Utvecklingen inom gummiverkstadsområdet ställer krav på de anställda såväl med avseende på ny kompetens på olika områden som på ansvar för att delta i utvecklingen. Anställda bör därför genom olika insatser ges möjlighet att utveckla den kompetens som behövs i nya eller förändrade arbetsuppgifter i framtiden.

Kompetenskrav

Parterna är överens om att utbildning är en förutsättning för personalförsörjningen på företagen. Den är vidare ett medel för företagen att kunna hålla en hög kvalitet och ha förutsättningar att behålla sin personal.

En gemensam yrkesutbildning, gränsöverskridande mellan både företagen och riket, bör skapas för att dels öka kompetensnivån, dels höja yrkets status. Det är svårt att rekrytera personal och åtgärder måste vidtas för att kunna säkra personalförsörjningen. Rekryteringsproblematiken skiljer sig emellertid i olika delar av landet och är i större utsträckning ett storstadsproblem.

Det är viktigt att parterna gemensamt arbetar för utbildningsfrågan. Särskilda problem finns för utbildning på mindre företag som saknar de resurser som de större aktörerna äger. Det är därför av vikt att särskilda insatser kommer till stånd för att skapa möjligheter för utbildningsinsatser även för dessa företag. Förutsättningarna för en relevant utbildning för gummiverkstadsarbetare måste utredas i samarbete med TYA. En sådan utbildning kan vara kopplad till vissa företag och det kan finnas en garanti om anställning efter färdig utbildning. Utbildningen som skapas skall vara en allmänt hållen, grundläggande utbildning. Utbildningen kan vara kopplad till krav på viss anställningstid efter genomgången utbildning.

Kompetensutveckling i företaget

De lokala parterna skall gemensamt medverka till goda förutsättningar för de anställda att klara verksamhetens nya kunskaps- och kvalifikationskrav. En grund härför är ett fortlöpande, systematiskt och målinriktat utvecklingsarbete, som syftar till vidareutbildning av redan yrkesverksamma i företaget.

Företagen skall erbjuda varje enskild arbetstagare kompetensutveckling under betald arbetstid motsvarande totalt ett genomsnitt om åtta timmar årligen under en femårsperiod. Med kompetensutveckling avses här utbildningsinsatser externt eller inom företaget, oavsett om de följer av lag eller inte. Lokala överenskommelser kan träffas om annan förläggning och ersättning.

Tid under vilken arbetstagaren deltar i utbildning enligt ovan grundar inte rätt till övertidsersättning upp till fyrtio timmar under femårsperioden.

Övriga ersättningar skall utges enligt gällande kollektivavtal.

Införes lagstiftning eller annan bindande reglering på området skall ovan angiven tid avräknas.

Allmän icke yrkesanknuten utbildning

Företag bör främja och stödja en anställd som önskar höja sin kompetens i allmänna ämnen. Denna utbildning sker på icke betald arbetstid.

Avslutande kommentar

Parterna är överens om att informera Länsarbetsnämnden och berörda myndigheter om innehållet i detta avtal samt branschens kompetenskrav.

Bilaga 3 – Riktlinjer för arbetsmiljöarbetet i företagen

1 § Gemensamma utgångspunkter, mål och inriktning

Parternas målsättning med denna rekommendation är att den skall främja utvecklingen i företagen av arbetsmiljö, trafiksäkerhet och företagshälsovård och därigenom ge förutsättningar för stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter i en trygg och säker arbetsmiljö och samtidigt lägga en grund för samverkan i arbetsmiljöfrågor.

Möjligheter till variation, social kontakt och samarbete samt sammanhang mellan enskilda uppgifter skall eftersträvas. Riskerna med ensamarbete bör särskilt beaktas.

En god arbetsmiljö innebär således inte bara trygghet mot ohälsa och olycksfall utan också ett meningsfullt arbetsinnehåll som kan ge möjlighet till personlig utveckling.

Som en resurs för företagen och de anställda finns Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd (TYA). Dess verksamhet omfattar förebyggande arbetsmiljöarbete, produktutveckling, information samt utbildning.

Parterna är överens om att fortlöpande följa lagstiftningens utveckling på arbetsmiljöområdet.

2 § Samråd och samverkan

Samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare skall bedrivas genom en på lämpligt sätt organiserad arbetsmiljöverksamhet. Här beaktas särskilt föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete¹. Behov och omfattning av resurserna på företaget avgörs i samverkan. I det förebyggande arbetet utgör företagshälsovården en naturlig resurs.

För att man skall lyckas med det systematiska arbetsmiljöarbetet är samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare nödvändigt. De anställda och deras fackliga företrädare skall därför beredas möjlighet att deltaga i detta arbete. Skyddsombuden skall enligt arbetsmiljölagstiftningen informeras samt även ges möjlighet att aktivt deltaga i planering och genomförandearbetet.

Den fackliga organisationens roll är att vara aktiv. Skyddsombuden har en särskild roll att verka för att arbetsgivaren lever upp till lagstiftningens krav vad avser systematiskt arbetsmiljöarbete, arbetsanpassning samt rehabilitering.

¹ Arbetsmiljöverkets kungörelse med föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1).

Samverkan och lokala överenskommelser inskränker inte arbetsgivarens ansvar enligt arbetsmiljölagen. Alla medarbetare och skyddsombud har en skyldighet att aktivt medverka till att skapa en god arbetsmiljö. Samråd mellan företaget och den fackliga organisationen bör ske innan skyddsombud utses. De regionala skyddsombuden äger tillträde till samtliga arbetsställen som omfattas av avtalsområdet.

3 § Rehabilitering och arbetsanpassning

Arbetsgivaren har skyldighet att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagare utsätts för ohälsa eller olycksfall. Drabbas arbetstagare av ohälsa oberoende av orsak är det arbetsgivarens ansvar att se till att rehabilitering kommer till stånd. Det är arbetsgivaren som skall se till att en rehabiliteringsutredning görs.

Arbetsgivaren skall vidare ansvara för att det finns en organiserad anpassningsoch rehabiliteringsverksamhet på företaget.

Inte endast fysiska frågor utan även arbetsorganisation, arbetsinnehåll och de anställdas inflytande över villkoren i stort skall beaktas. För arbetstagare som omfattas av denna rekommendation utgör trafiken en integrerad del av arbetsmiljön.

Rehabiliteringsskyldigheten omfattar även de åtgärder som behövs när en individ av olika skäl inte fungerar i sin befattning.

Den anställde har ett ansvar i rehabiliteringsarbetet. Arbetstagaren skall lämna alla upplysningar som är nödvändiga för att arbetsgivaren skall kunna genomföra en rehabiliteringsutredning. Den anställde skall också i möjligaste mån aktivt medverka i sin egen rehabilitering.

Skyddsombud eller facklig organisation är betydelsefulla samarbetspartners när det gäller företagets arbete med arbetsanpassning och rehabilitering.

Där resultatet av ett rehabiliteringsarbete är av allmänintresse avseende fysiska eller psykosociala arbetsmiljön skall erfarenheterna spridas inom företaget.

Företaget bör i anpassnings- och rehabiliteringsarbetet även beakta de regler som finns avseende krishantering. Inom företaget skall en plan för krishantering finnas.

4 § Trafiksäkerhet

Inom varje företag bör det finnas en trafiksäkerhetspolicy som anger företagets syn och arbete med trafiksäkerheten. I en policy kan exempelvis arbetsuppläggning, fordonskontroller, bältesförekomst-/användning ingå.

För att säkerställa trafiksäkerheten är det vidare lämpligt att inom företaget ha en alkohol- och drogpolicy. Vid framtagandet av policyn skall fackliga ombud och/eller andra representanter för de anställda ges tillfälle att medverka.

5 § Utbildning i arbetsmiljöfrågor

Det är parternas uppfattning att det är av största vikt att personal i arbetsledande ställning, skyddsombud och i förekommande fall ledamöter i skyddskommittéer samt andra befattningshavare som har beslutsfunktioner, som påverkar arbetsmiljön har erforderliga kunskaper om arbetsmiljöfrågor.

Arbetsgivare och arbetstagare svarar gemensamt för att skyddsombud får erforderlig utbildning. Detta bör ske så snart som möjligt sedan skyddsombuden utsetts. Chefer, specialister och andra anställda, som har funktioner som påverkar arbetsmiljöfrågorna, bör också utbildas. Viss arbetsmiljöutbildning kan också behövas för övriga anställda. Här uppmärksammas särskilt de nyanställdas behov av introduktion och information.

Utbildningens innehåll, val av utbildningsmaterial, utbildningens omfattning, tidsplan, hur utbildningen skall genomföras samt eventuellt tillkommande ersättningsfrågor utformas av parterna i TYA.

6 § Företagshälsovård

På arbetsplatser där arbetsförhållandena så kräver skall finnas företagshälsovård eller annan motsvarande oberoende experthjälp att tillgå. Som gemensam benämning på företagshälsovård och annan oberoende experthjälp används här nedan ordet företagshälsovård.

Parterna är ense om att företagshälsovården utgör en viktig resurs för företagen och dess anställda.

Målsättningen är att, där så är praktiskt möjligt, alla anställda bör ha tillgång till företagshälsovård.

Företagshälsovård kan upphandlas utifrån eller ordnas som en självständig del av företagets verksamhet.

Finns skyddskommitté på företaget skall denna behandla frågor om företagshälsovård. Om skyddskommitté ej finns, skall i förekommande fall, skyddsombud behandla frågorna.

När företagshälsovård finns att tillgå skall den ha som främsta uppgift att medverka i det förebyggande arbetsmiljöarbetet och rehabiliteringsverksamheten. Därvid skall såväl medicinska, tekniska och psykosociala aspekter beaktas utifrån ett helhetsperspektiv.

I företagshälsovårdens uppgifter kan bl a även följande ingå:

- medverkan till att ta fram underlag för de beslut som krävs för arbetsmiljö och anpassningsbefrämjande samt rehabiliterande åtgärder i företaget.
- uppföljning av de förhållanden som kan påverka de anställdas hälsotillstånd.
- rådgivning samt medverkan till att ändamålsenliga samt sunda och säkra arbetsförhållanden skapas.

Företagshälsovården skall i förekommande fall ges möjlighet att medverka i ett tidigt skede. Dess arbete skall utövas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Bilaga 4 - Arbetstidsavtal

I § 4 Gummiverkstadsavtalet finns viktiga regler om arbetstidens förläggning.

Genom detta avtal har parterna gjort undantag från arbetstidslagen (SFS 1982:673) i dess helhet.

Detta avtal äger med nedanstående inskränkningar tillämpning på varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för arbetsgivarens räkning.

Arbetsgivare som är bunden av detta avtal får tillämpa det på arbetstagare, som sysselsätts i arbete som avses med avtalet, även om arbetstagaren inte är medlem av den avtalsslutande organisationen på arbetstagarsidan.

Från avtalets tillämpning undantas följande:

- a) Arbete som utförs under sådana förhållanden att det inte kan anses tillkomma arbetsgivaren att vaka över hur arbetet är anordnat.
- b) Arbete som utförs av arbetstagare i företagsledande ställning eller därmed jämförlig ställning eller annars av arbetstagare som med hänsyn till sina arbetsuppgifter har särskild förtroendeställning i arbetstidshänseende.
- c) Arbete som utförs av medlem av arbetsgivarens familj.

Tvister angående tolkning och tillämpning av detta avtal skall handläggas enligt gällande förhandlingsordning i Gummiverkstadsavtalet.

1 § Ordinarie arbetstid

Den ordinarie arbetstiden utgör i genomsnitt 40 timmar per helgfri vecka, raster inte inräknade.

2 § Arbetstid vid nattarbete

Med natt avses perioden kl. 22-06. Med nattarbetande avses arbetstagare som normalt utför minst tre timmar av sitt dagliga arbete nattetid samt arbetstagare som troligen kommer att fullgöra en tredjedel av sin årsarbetstid nattetid.

Arbetstiden för nattarbetande får under varje period om 24 timmar inte överstiga 8 timmar i genomsnitt under en beräkningsperiod om 17 veckor.

Nattarbetande vars arbete innebär särskilda risker eller stor fysisk eller mental ansträngning får inte arbeta mer än åtta timmar inom den 24-timmarsperiod när de utför nattarbete. Avvikelse får göras tillfälligtvis om det föranleds av något särskilt förhållande som inte har kunnat förutses av arbetsgivaren. Sådan avvikelse får göras endast under förutsättning att arbetstagaren ges motsvarande kompensationsledighet.

Enligt 5 § får den sammanlagda arbetstiden aldrig överstiga 48 timmar per vecka under en beräkningsperiod om högst 17 veckor.

Avvikelse från andra och tredje styckena kan göras i lokal överenskommelse under förutsättning att arbetstagaren ges motsvarande kompensationsledighet.

Semester och sjukfrånvaro under tid då arbetstagaren annars skulle ha arbetat skall likställas med fullgjord arbetstid.

3 § Övertid

1. Vad är övertid?

Övertid är den tid som överstiger ordinarie arbetstid (40 timmar per helgfri vecka).

Infaller helgtid på ordinarie arbetstid skall den ordinarie arbetstiden för övertidens beräknande reduceras med den arbetstid som arbetstagaren skulle ha fullgjort om helgdagen varit vardag. Helgtid som infaller på en lördag eller söndag reducerar inte arbetstiden.

Vid beräkning av övertid skall ledighet som förläggs till arbetstagarens ordinarie arbetstid likställas med fullgjord arbetstid.

2. Övertidens omfattning

All nedanstående tid skall inräknas i den sammanlagda arbetstiden, vilken regleras i 5 §.

a) Allmän övertid

Då särskilt behov föreligger får övertid tas ut med högst 200 timmar per kalenderår, så kallad allmän övertid. Övertiden får tas ut med högst 48 timmar per fyra veckor eller 50 timmar per kalendermånad.

b) Extra övertid

Lokal överenskommelse kan träffas om uttag av ytterligare 150 timmar, så kallad extra övertid.

c) Förberedelse- och avslutningsarbete

Till förberedelse- eller avslutningsarbete, som, för att verksamheten skall kunna fortgå utan hinder, nödvändigtvis måste utföras före eller efter den ordinarie arbetstiden, får övertid tas ut med högst sex timmar i veckan eller, när det behövs med hänsyn till arbetets natur eller arbetsförhållandena i övrigt, högst 24 timmar under en tid av fyra veckor.

Övertid som tas ut enligt denna punkt minskar utrymmet för allmän övertid och extra övertid.

d) Nödfallsövertid

Har natur- eller olyckshändelse eller annan därmed jämförlig omständighet, som inte kunnat förutses, vållat avbrott i verksamhet eller medfört överhängande fara för sådant avbrott eller för skada på liv, hälsa eller egendom, får övertid tas ut i den utsträckning som förhållandena kräver.

4 § Jourtid

Om det på grund av verksamhetens natur är nödvändigt att arbetstagare står till arbetsgivarens förfogande på arbetsstället för att när behov uppkommer utföra arbete, får jourtid tas ut med högst 48 timmar under en tid av fyra veckor eller 50 timmar under en kalendermånad. Tid under vilken arbetstagaren utför arbete för arbetsgivarens räkning anses inte vara jourtid.

Avvikelse från första stycket kan göras i lokal överenskommelse.

5 § Sammanlagd arbetstid

Vid beräkning av den sammanlagda arbetstiden enligt denna paragraf skall semester och sjukfrånvaro under tid då arbetstagaren annars skulle ha arbetat likställas med fullgjord arbetstid.

Den sammanlagda arbetstiden får uppgå till högst 48 timmar per vecka under en beräkningsperiod om högst 17 veckor.

I lokal överenskommelse kan bestämmas att beräkningsperioden istället skall vara längre, högst 52 veckor. Förlängning av beräkningsperioden förutsätter att berörda arbetstagare beviljas motsvarande kompensationsledighet eller ges lämpligt skydd.

6 § Rast, måltidsuppehåll och pauser

1. Rast

Med rast avses avbrott i den dagliga arbetstiden under vilket arbetstagaren inte är skyldig att stanna kvar på arbetsstället. Längden och förläggningen av raster skall anges på förhand så noga som omständigheterna medger och skall vara tillfredsställande med hänsyn till arbetsförhållandena.

Rast skall förläggas så att arbetstagare inte utför arbete mer än sex timmar i följd. Avvikelse får göras genom lokal överenskommelse. Sådan avvikelse förutsätter att berörda arbetstagare beviljas motsvarande kompensationsledighet eller ges lämpligt skydd.

2. Måltidsuppehåll

Rast får bytas mot måltidsuppehåll vid arbetsplatsen, om detta är oundgängligen påkallat med hänsyn till arbetsförhållandena eller med hänsyn till sjukdomsfall eller annan händelse som inte har kunnat förutses. Sådant måltidsuppehåll inräknas i arbetstiden.

3. Pauser

Arbete skall anordnas så, att arbetstagare kan ta de pauser som behövs utöver raster. Sådana arbetspauser skall beredas arbetstagarna i den utsträckning som arbetsförhållandena kräver. Pausernas längd och förläggning skall anges på förhand så noga som omständigheterna medger. Pauserna räknas in i arbetstiden.

7 § Vila

1. Dygnsvila

Arbetstagare skall beredas minst 11 timmars sammanhängande vila per 24-timmarsperiod. Avvikelse får göras tillfälligtvis, om det föranleds av något särskilt förhållande som inte har kunnat förutses av arbetsgivaren. Sådan avvikelse förutsätter att arbetstagaren ges motsvarande kompensationsledighet. Avvikelse får även göras genom lokal överenskommelse, under förutsättning att arbetstagaren ges motsvarande kompensationsledighet eller bereds lämpligt skydd.

I den dygnsvila som alla arbetstagare har rätt till skall tiden kl. 00-05 ingå. Avvikelse får göras om det är nödvändigt med hänsyn till arbetets art, allmänhetens behov eller andra särskilda omständigheter. Avvikelse får även göras genom lokal överenskommelse.

2. Veckovila

Arbetstagare skall beredas minst 35 timmars sammanhängande ledighet under varje period om sju dagar. Sådan veckovila skall såvitt möjligt förläggas till veckoslut. Avvikelse får göras tillfälligtvis, om det föranleds av något särskilt förhållande, som inte har kunnat förutses av arbetsgivaren.

Om sakliga, tekniska eller arbetsorganisatoriska förhållanden motiverar det får en veckovila om minst 24 timmar tillämpas.

Avvikelse från första stycket får även göras genom lokal överenskommelse, under förutsättning att arbetstagaren ges motsvarande kompensationsledighet eller bereds lämpligt skydd.

I gällande lagstiftning finns bestämmelser om veckovila vid utförande av vissa transporter.

8 § Anteckningar om övertid och jourtid

Arbetsgivaren skall föra anteckningar om övertid och jourtid. Arbetstagare har rätt att själv eller genom annan ta del av anteckningarna. Samma rätt tillkommer facklig organisation som företräder arbetstagare på arbetsstället.

Bilaga 5 – Anlitande av bemanningsföretag

A Inledning

Parterna är överens om att anlitande av bemanningsföretag kan behöva ske i ett företags ordinarie verksamhet.

Parterna är vid diskussion om anlitande av bemanningsföretag ense om att hänsyn ska tas till företagens behov av att organisera sitt arbete så att det främjar både företagens produktivitet och fortlevnad och de anställdas behov av trygga arbetstillfällen med goda villkor.

Parterna anser att inhyrd personal ska omfattas av kollektivavtal och rekommenderar att MAF:s medlemsföretag bara anlitar bemanningsföretag som tillämpar Bemanningsavtalet mellan Bemanningsföretagen och LO.

B Förhandling vid anlitande av bemanningsföretag

Före anlitande av bemanningsföretag ska de lokala parterna förhandla om följande:

- Syfte med inhyrning av personal
- Omfattning av inhyrning
- Under vilken tidsperiod inhyrning ska ske
- Vilket arbete som inhyrningen huvudsakligen avser
- På vilka arbetstider som inhyrning ska ske
- Arbetsgivaren ska informera om genomsnittligt förtjänstläge för jämförbar grupp (GFL)
- Hur den lokala fackliga organisationen ska informeras om vilka personer som är inhyrda
- Arbetsplatsintroduktion för inhyrd personal
- När och hur utvärdering av inhyrning ska ske mellan parterna

Kan enighet inte uppnås i förhandlingen ska, om någondera part så begär, ärendet hänskjutas till de centrala parterna.

Ny förhandling ska upptas för det fall syftet förändras eller om förutsättningarna väsentligt förändras i förhållande till det man tidigare förhandlat om.

Parterna är överens om att regleringen i punkten B varken inskränker eller utvidgar förhandlingsskyldigheten enligt medbestämmandelagen.

C Inhyrning i samband med företrädesrätt till återanställning

Parterna har, med beaktande av de förutsättningar som gäller i branschen, träffat överenskommelse enligt nedan om regler vid anlitande av bemanningsföretag. Dessa regler tillämpas när det finns tillsvidareanställd personal som har företrädesrätt till återanställning efter uppsägning på grund av arbetsbrist.

Denna reglering avser inhyrning i samband med företrädesrätt till återanställning beroende på tillsvidareanställdas uppsägning på grund av arbetsbrist.

När det finns personer med företrädesrätt gäller följande. Arbetsgivare som avser att anlita bemanningsföretag för tid överstigande fem veckor ska påkalla förhandling med lokal facklig organisation. Lokal förhandling ska även påkallas i de fall en arbetsgivare har behov av att utsträcka ett avtal om inhyrning med tid utöver fem veckor.

I förhandlingen anges skälen för att anlita bemanningsföretag. Förhandlingen skall även klargöra huruvida arbetsgivarens behov kan tillgodoses genom återanställning av arbetstagare med återanställningsrätt under förutsättning att arbetstagaren har tillräckliga kvalifikationer.

Förhandlingsprocessen – under punkt C

Lokal förhandling ska komma till stånd inom två veckor om parterna inte kommer överens om annat.

Om enighet inte uppnås i förhandlingen kan ärendet hänskjutas till central förhandling.

Central förhandling ska påkallas och komma till stånd inom två veckor om parterna inte kommer överens om annat.

Under pågående förhandlingsprocess har arbetsgivaren inte rätt att anlita bemanningsföretag.

Om enighet inte uppnås i den centrala förhandlingen gäller arbetsgivarens mening.

Övergångsbestämmelser fr o m den avlöningsperiod som innehåller 1 april 2017

Ökning av utgående löner

Fr o m den avlöningsperiod som innehåller den 1 april 2017 ökas utgående löner för arbetare med för yrkesgrupp

Tabell över löneökningar fr o m den avlöningsperiod som innehåller den 1 april 2017

	Yrkesgrupp	Kronor/månad	Kronor/vecka	Kronor/timme
a)	6 år i yrket	572 kr	131 kr	3,27 kr
b)	4 år i yrket	555 kr	127 kr	3,17 kr
c)	3 år i yrket	550 kr	126 kr	3,14 kr
d)	2 år i yrket	546 kr	125 kr	3,12 kr
e)	1 år i yrket	542 kr	124 kr	3,10 kr
f)	fyllt 18 år	511 kr	117 kr	2,92 kr
g)	fyllt 17 år	387 kr	88 kr	2,21 kr

Utgående löner får fr.o.m. den avlöningsperiod som innehåller 1 april 2017 inte understiga avtalets lägsta tidlöner enligt bilaga 1.

Höjning av ackordslöner (enligt övergångsbestämmelserna)

- a) I de fall veckolön ingår som en integrerad del av ett ackordssystem (prestationslönesystem, exempelvis branschens baspoängsystem eller blandackord) skall månads-, vecko- och timlönen ökas med det för respektive yrkesgrupp angivna beloppen i tabellen ovan.
- b) I de fall rena (raka) ackord eller prisackord tillämpas, där veckolönen inte ingår som en integrerad del av ackordssystemet, höjs ackordet med 2,09 %. Vid blandackord höjs fast och rörlig del med 2,09 %.

Nya medlemsföretag

Avtalets övergångsbestämmelser skall tillämpas för nya medlemmar i Motorbranschens Arbetsgivareförbund som vinner inträde före den 1 juni 2017 under förutsättning att motsvarande förändringar inte tidigare skett.

Övergångsbestämmelser fr o m den avlöningsperiod som innehåller 1 april 2018

Ökning av utgående löner

Fr o m den avlöningsperiod som innehåller den 1 april 2018 ökas utgående löner för arbetare med för yrkesgrupp

Tabell över löneökningar fr o m den avlöningsperiod som innehåller den 1 april 2018

	Yrkesgrupp	Kronor/månad	Kronor/vecka	Kronor/timme
a)	6 år i yrket	532 kr	122 kr	3,04 kr
b)	4 år i yrket	516 kr	118 kr	2,95 kr
c)	3 år i yrket	511 kr	117 kr	2,92 kr
d)	2 år i yrket	507 kr	116 kr	2,90 kr
e)	1 år i yrket	503 kr	115 kr	2,88 kr
f)	fyllt 18 år	475 kr	109 kr	2,71 kr
g)	fyllt 17 år	359 kr	82 kr	2,05 kr

Utgående löner får fr.o.m. den avlöningsperiod som innehåller 1 april 2018 inte understiga avtalets lägsta tidlöner enligt bilaga 1.

Höjning av ackordslöner (enligt övergångsbestämmelserna)

- a) I de fall veckolön ingår som en integrerad del av ett ackordssystem (prestationslönesystem, exempelvis branschens baspoängsystem eller blandackord) skall månads-, vecko- och timlönen ökas med det för respektive yrkesgrupp angivna beloppen i tabellen ovan.
- b) I de fall rena (raka) ackord eller prisackord tillämpas, där veckolönen inte ingår som en integrerad del av ackordssystemet, höjs ackordet med 1,9 %. Vid blandackord höjs fast och rörlig del med 1,9 %.

Nya medlemsföretag

Avtalets övergångsbestämmelser skall tillämpas för nya medlemmar i Motorbranschens Arbetsgivareförbund som vinner inträde före den 1 juni 2018 under förutsättning att motsvarande förändringar inte tidigare skett.

Övergångsbestämmelser fr o m den avlöningsperiod som innehåller 1 april 2019

Ökning av utgående löner

Fr o m den avlöningsperiod som innehåller den 1 april 2019 ökas utgående löner för arbetare med för yrkesgrupp

Tabell över löneökningar fr o m den avlöningsperiod som innehåller den 1 april 2019

	Yrkesgrupp	Kronor/månad	Kronor/vecka	Kronor/timme
a)	6 år i yrket	623 kr	143 kr	3,56 kr
b)	4 år i yrket	605 kr	138 kr	3,46 kr
c)	3 år i yrket	600 kr	137 kr	3,43 kr
d)	2 år i yrket	595 kr	136 kr	3,40 kr
e)	1 år i yrket	590 kr	135 kr	3,37 kr
f)	fyllt 18 år	557 kr	127 kr	3,18 kr
g)	fyllt 17 år	421 kr	96 kr	2,41 kr

Utgående löner får fr.o.m. den avlöningsperiod som innehåller 1 april 2019 inte understiga avtalets lägsta tidlöner enligt bilaga 1.

Höjning av ackordslöner (enligt övergångsbestämmelserna)

- a) I de fall veckolön ingår som en integrerad del av ett ackordssystem (prestationslönesystem, exempelvis branschens baspoängsystem eller blandackord) skall månads-, vecko- och timlönen ökas med det för respektive yrkesgrupp angivna beloppen i tabellen ovan.
- b) I de fall rena (raka) ackord eller prisackord tillämpas, där veckolönen inte ingår som en integrerad del av ackordssystemet, höjs ackordet med 2,19 %. Vid blandackord höjs fast och rörlig del med 2,19 %.

Nya medlemsföretag

Avtalets övergångsbestämmelser skall tillämpas för nya medlemmar i Motorbranschens Arbetsgivareförbund som vinner inträde före den 1 juni 2019 under förutsättning att motsvarande förändringar inte tidigare skett.

Motorbranschens Arbetsgivareförbund

Box 5384 102 49 Stockholm tel 08 762 71 00 maf@transportforetagen.se transportforetagen.se/maf Svenska Transportarbetareförbundet

Box 714
101 33 STOCKHOLM
tel 010 480 30 00
transport@transport.se
transport.se